

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/95414>

Please be advised that this information was generated on 2021-05-09 and may be subject to change.

Het thema van deze editie van het Netwerk, de politieke agenda, kent zo veel belangrijke aspecten, dat ik een keuze moet maken. Allereerst de vraag in hoeverre mijn organisatie, de Radboud Universiteit, met de politieke agenda te maken heeft. Daarna de vraag hoe politieke agenda's tegenwoordig tot stand komen.

haagse walm over lokale agenda

Het antwoord op de vraag in hoeverre de Radboud Universiteit met de politieke agenda te maken heeft, laat zich het best samenvatten als "vergaande, voortdurende en niet door inhoudelijk politieke overwegingen (zoals het grote belang van een kenniseconomie voor ons land) gestuurde bezuinigingen".

In een organisatie die al heel lang het hoofd moet bieden aan steeds maar groeiende aantallen studenten, hebben de bezuinigingen van de laatste tien jaar ten bedrage van ongeveer één miljard euro, zeer diepe sporen getrokken. En waar nieuwe, nog omvangrijker bezuinigingen in de coulissen staan te trappelen om het toneel op te stormen, beginnen kwalificaties als bederf en versterf steeds vaker de gesprekken binnen de universiteit in te sluipen.

Het tweede aspect van de politieke agenda waar ik, als hoogleraar politicologie, mee te maken heb, is hoe die agenda dezer dagen tot stand komt en hoe die er uit ziet. Is die agenda nog steeds, zoals bedoeld, de articulatie van wensen uit de samenleving? Het antwoord is nee en dat is absoluut geen vrolijk verhaal. Maar geologen zijn geïnteresseerd in tsunamis en vulkanische uitbarstingen, milieuwetenschappers blijven geboeid door afkalvende ijsbergen en algenexplosies en economen buigen zich met verve over de financiële crisis. En zo beschouwen politicologen als ware Prikkebenen hun object van studie: de politiek waarin de politieke agenda zo'n belangrijke rol speelt.

Beperk ik mij hier tot de verkiezingen voor de gemeenteraden. De aan de verkiezingen voorafgaande weken was het campagnevoeren voor de lokale afdelingen

van landelijke partijen een frustrerende bezigheid. Het ging immers niet over het gevoerde of te voeren lokaal beleid, maar vooral over de Nederlandse missie naar Uruzgan of de bonussen bij ING. En nadat het kabinet gevallen was, werd de discussie nog verder verengd en focuste die zich op de landelijke verkiezingen van 9 juni, waarbij het zwartepieten vooralsnog de toon bepaalde en duistere diepten bereikte.

Bepaalt de landelijke politiek, of wat daar van over is, dan de agenda van de lokale politiek?

Ja, voor een groot deel wel en dat niet alleen omdat de nationale poppetjes zoveel ketelmuziek maken en de media daar maar al te graag aandacht aan besteden. Feit is dat slechts een klein deel van de gemeentelijke begroting door de gemeente zelf wordt gegeneerd. De besteding van de overige middelen is ofwel geheel of gedeeltelijk vastgelegd. De ruimte voor een lokale politieke agenda wordt zo wel erg klein en verdwijnt al te gauw in het gekrakeel en de zwarte walm die momenteel uit de gebarsten Haagse kaasstolp over Nederland uitwaaiert. Voer voor politicologen dus. Maar Von Clausewitz zei het al: oorlog is fascinerend, maar een mens wordt er niet gelukkig van.

Monique Leyenaar
Hoogleraar Vergelijkende Politicologie,
i.h.b. Politieke Participatie en Politieke Vernieuwing,
Radboud Universiteit Nijmegen
m.leyenaar@fm.ru.nl